

VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
VIỆN NGHIÊN CỨU CON NGƯỜI

George F. McLean
GS. Phạm Minh Hạc
(Chủ biên bản tiếng Việt)

Con người, dân tộc và các nền văn hóa: CHUNG SỐNG TRONG THỜI ĐẠI TOÀN CẦU HÓA

(Sách tham khảo)

Người dịch: Hoàng Thị Thơ
Nguyễn Lan Hương
Nguyễn Ngọc Toàn

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

VV-02 / 9110

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
Hà Nội - 2007

MỤC LỤC

Lời giới thiệu

11

PHẦN THỨ NHẤT. THÁCH THỨC TOÀN CẦU VÀ LỜI GIẢI CỔ XƯA: TỪ GIÁC NGỘ ĐẾN SỰ THÔNG THÁI

27

Chương I. Con người và thách thức của tính hiện đại: từ chủ nghĩa duy lý đến giải nhân cách

29

Dẫn luận

29

Hạn chế của thời đại Khai sáng về vấn đề sự hiểu biết của
con người

31

Vấn đề con người trong chủ nghĩa tự do hiện đại

39

Dân chủ toàn quyền ở thế kỷ XXI

50

Chương II. Những nền tảng siêu hình học cho vấn đề con người: từ cái bóng đến ánh sáng của trí tuệ

59

Hang thứ nhất của Plato: Bậc thang là mô phỏng các
ngành khoa học cụ thể

60

Triết học Cơ đốc giáo về tồn tại

65

Nhận thức của Ấn Độ về chiều sâu thiêng liêng của sự
sống và ý thức hiện tượng học

72

Hiện tượng học như là ý thức về sự sống

79

Hang thứ hai của Plato: Lối dốc lên của hang như là siêu
hình học về cuộc sống của con người phong phú dần lên

82

PHẦN THỨ HAI. TÁI CẤU TRÚC SIÊU HÌNH HỌC VỀ CON NGƯỜI

93

Chương III. Con người như là sự tồn tại: từ vai trò đến chủ thể

95

Con người với tư cách là vai trò

99

Con người với tư cách là thực thể cá nhân sống ngoài
vai trò

103

Phê bình 113

**Chương IV. Con người như là ý thức: từ tính khách
quan đến tính chủ quan**

125

Con người: Một chủ thể tự ý thức có tự do

125

Descartes

142

Tính chủ thể và văn hoá

161

**Chương V. Con người như là sự hạnh phúc: từ sự lựa
chọn đến tự do dân chủ**

181

Tác nhân đạo đức và sự phát triển đạo đức

181

Siêu hình học về tự do: Kant và Shankara

192

Các học thuyết về tự do

195

Sự lựa chọn có tính kinh nghiệm: Tự do tự thể hiện bản
thân trong hoàn cảnh thích hợp

205

Tự do của quy luật và bản chất: Sự tự do tự hoàn thiện đã
đạt được

208

Tự do hiện sinh: Tự do tự nhiên của sự tự quyết

231

**PHẦN THỨ BA. TỪ CON NGƯỜI CÁ NHÂN TỚI DÂN TỘC VÀ
CÁC NỀN VĂN HOÁ TRONG THỜI ĐẠI TOÀN CẦU**

245

**Chương VI. Con người với tư cách là văn hoá: từ lợi ích
cá nhân đến truyền thống văn hoá**

247

Các giá trị

247

Phẩm hạnh

252

Văn hoá

255

Các truyền thống văn hoá

263

Các nền văn minh

270

**Chương VII. Con người với tư cách là những mối quan
hệ: từ xung đột đến hội tụ**

279

Tính chủ thể, các nền văn hoá và văn minh

280

Chủ nghĩa đa nguyên văn hoá và sự hội tụ các nền văn minh

290

Kết luận

297

**Chương VIII. Con người như là quà tặng: từ tình yêu
đến hoà bình toàn cầu** **301**

Tự quan tâm và tự siêu nghiệm: vấn đề nan giải của
đương đại 301

Tính dễ xúc động 308

Quà tặng 311

Con người như là được trao tặng 315

Con người như là quà tặng 319

Hoà thuận và khoan dung 325

Hàm nghĩa đối với cuộc sống xã hội 328

**KẾT LUẬN: VÌ TRIỂN VỌNG CHUNG SỐNG TRONG MỘT
THẾ GIỚI ĐA VĂN HOÁ VÀ ĐA TÔN GIÁO** **333**

Dẫn luận 333

Sự nổi lên của tính chủ quan và văn hoá 334

Vấn đề tính đa dạng: một và nhiều trong phạm vi văn hoá
và tôn giáo 338

Những gợi ý để chung sống trong một thế giới đa văn hoá
và đa tôn giáo 342